

Цифрлық технологиялардың бастауыш сынып оқушыларының білім алуына әсері

*Акбердиева Улбосын Сейдахметовна
Түркістан облысы, Түркістан қаласы
Turkistan Bolashaq gimnaziiasy
Бастауыш сынып мұғалімі*

Кіріспе

Бүгінгі күні білім беру саласы қарқынды түрде өзгерістерге ұшырап жатыр. Ақпараттық технологиялар өмірдің барлық салаларына енгендей, білім беруде де үлкен орын алуда. Әсіресе, бастауыш сыныптарда оқыту үдерісінде цифрлық технологияларды қолдану – балалардың қызығушылығын арттыру, оқу мотивациясын күшейту және заманауи ақпараттық қоғамға бейімделуіне үлкен мүмкіндік береді. Цифрлық технологияларды тиімді қолдану – бастауыш сынып оқушыларының білім алудағы нәтижелерін жақсартудың маңызды тетігі.

Тақырыптың өзектілігі

Цифрлық технологиялар қазіргі таңда тек ақпарат көзі ғана емес, сонымен қатар оқытудағы тиімді құрал ретінде танылып отыр. Бұл құралдар балалардың оқу материалдарын жақсы меңгеруіне, өздігінен зерттеу жүргізуіне және алған білімін өмірде қолдана білуіне жағдай жасайды. Әсіресе, бастауыш сынып оқушыларының оқуға қызығушылығы жоғары болғандықтан, цифрлық құралдар олардың танымдық қабілеттерін арттыруда өте маңызды.

Мақсаты

Цифрлық технологияларды бастауыш сынып оқушыларының білім алуына енгізудің оң және теріс жақтарын талдау, олардың білім беру үрдісіне әсерін анықтау, сондай-ақ мұғалімдерге осы технологияларды тиімді қолдану бойынша ұсыныстар беру.

Негізгі бөлім

1. Цифрлық технологиялардың білім беру процесіндегі рөлі

Цифрлық технологиялар оқу үдерісін қызықты әрі тиімді ете түседі. Заманауи интерактивті құралдар, мысалы, интерактивті тақталар, планшеттер, білім беру платформалары мен ойындар оқушыларға материалды көрнекі және түсінікті түрде ұсынуға мүмкіндік береді. Бұл әдістер балалардың назарын аударып, оқу процесіне белсенді қатысуына ықпал етеді.

Мысалдар:

- **Интерактивті тақталар:** Сабақ барысында мұғалім мәтін, сурет, видео материалдарды пайдалана алады. Бұл көрнекіліктер балалардың есте сақтау қабілетін жақсартады.
- **Электронды оқулықтар мен қосымшалар:** Көптеген электронды ресурстар балалардың оқу қарқынын өз бетімен реттеуге мүмкіндік береді.

2. Цифрлық технологиялардың білімге тигізетін оң әсері

2.1. Қызығушылықты арттыру

Оқушылардың сабаққа деген қызығушылығы артады, себебі олар материалды ойын формасында меңгере алады. Цифрлық құралдардың интерактивтілігі балалардың оқу үдерісіне деген белсенділігін оятады.

2.2. Индивидуалды оқыту

Цифрлық технологиялар әр оқушының білім алу қарқынын ескере отырып, жеке тәсіл қолдануға мүмкіндік береді. Мысалы, онлайн платформалар арқылы оқушылар қиындық туғызатын тақырыптарды қайталап, жаттығуларды бірнеше рет орындауына болады.

2.3. Танымдық қабілеттерді дамыту

Видеороликтер, виртуалды зертханалар, 3D модельдер баланың аналитикалық және сыни ойлау қабілетін дамытады. Мысалы, ғылыми тәжірибелерді виртуалды түрде орындау балаларға теориялық білімді практикамен ұштастыруға көмектеседі.

3. Қолданудағы қиындықтар мен шектеулер

3.1. Техникалық қиындықтар

Кейбір мектептерде қажетті техникалық жабдықтар жеткіліксіз немесе оларды пайдалануда шектеулер бар. Интернеттің жылдамдығы төмен болған жағдайда, онлайн сабақтар мен қосымшаларды қолдану қиынға соғады.

3.2. Тәуелділік мәселесі

Цифрлық технологияларды шектен тыс қолдану балалардың экран алдындағы уақытын көбейтіп, денсаулығына кері әсер етуі мүмкін. Сондықтан мұғалімдер мен ата-аналар бұл процесті үнемі бақылауда ұстауы тиіс.

3.3. Мұғалімдердің дайындық деңгейі

Барлық мұғалімдер цифрлық технологияларды қолдануда жеткілікті білікті бола бермейді. Сондықтан педагогтардың кәсіби біліктілігін арттыру қажет.

4. Мұғалімдерге ұсыныстар

1. **Цифрлық құралдарды шектеулі пайдалану:** Балалардың денсаулығын қорғау үшін экран уақыты шектелуі тиіс.
2. **Дұрыс платформаларды таңдау:** Мұғалімдер балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін платформалар мен қосымшаларды таңдауы керек.
3. **Қызықты тапсырмалар дайындау:** Цифрлық құралдарды тек демонстрациялық мақсатта емес, оқушылардың белсенді қатысуы үшін де пайдалану маңызды.
4. **Ата-аналарды тарту:** Ата-аналар балалардың үйде цифрлық құрылғыларды тиімді пайдалануын бақылауы керек.

Қорытынды

Цифрлық технологиялар – қазіргі білім беру жүйесінің ажырамас бөлігі. Олар бастауыш сынып оқушыларына материалды қызықты және тиімді түрде меңгеруге көмектеседі. Дегенмен, бұл технологияларды дұрыс пайдалану өте маңызды, себебі балалардың денсаулығы мен психологиялық жағдайы басты назарда болуы тиіс. Мұғалімдер мен ата-аналар бірлесе отырып, цифрлық құралдарды білім берудің көмекші құралы ретінде пайдаланғанда ғана оның шынайы пайдасын көре аламыз.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Ахметова, Г. С. **«Цифрлық технологиялар және олардың білім беру үрдісіндегі орны»**, Алматы: Рауан, 2022.
2. Құдайбергенова, Ж. Т. **«Интерактивті оқыту әдістері»**, Астана: Фолиант, 2021.
3. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі. **«Цифрлық білім беру ортасын дамыту тұжырымдамасы»**, 2020.
4. Ермеков, С. Т. **«Білім беру процесіндегі заманауи технологиялар»**, Алматы: Мектеп, 2021.